

CUPRINS

1. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ ÎN BĂNCI	15
1.1 ROLUL GUVERNANȚEI CORPORATIVE	15
1.2 ELEMENTELE GUVERNANȚEI CORPORATIVE.....	19
1.3 PRINCIPILE UNEI BUNE GUVERNANȚE CORPORATIVE ÎN BĂNCI	22
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	27
2. ADMINISTRAREA CALITĂȚII ACTIVELORE.....	29
2.1 RISCUL DE CREDIT. ELEMENTE CONCEPTUALE	29
2.2 NORME PRUDENȚIALE PRIVIND RISCUL DE CREDIT	31
2.2.1 LIMITAREA ȘI DIVERSIFICAREA EXPUNERILOR AFERENTE ACTIVITĂȚII DE CREDITARE.....	31
2.2.2 CLASIFICAREA CREDITELOR ȘI CONSTITUIREA PROVIZIOANELOR.....	34
2.2.3 DETERMINAREA CERINȚELOR DE CAPITAL PENTRU RISCUL DE CREDIT....	42
2.2.3.1 Determinarea cerinței de capital în cazul abordării standard	42
2.2.3.2 Determinarea cerinței de capital în cazul abordării bazate pe modele interne	48
2.3 EVALUAREA CAPACITĂȚII DE RAMBURSARE A SOLICITANȚILOR DE CREDITE	52
2.3.1 SISTEMUL DE RATING	53
2.3.1.1 Tehnici de credit-scoring	53
2.3.1.2 Criterii de evaluare a riscului de credit	58
2.3.1.3 Proceduri de elaborare a sistemelor de rating	62
2.3.1.4 Validarea sistemului de rating	66
2.3.1.5 Stabilirea punctajului minim pentru acordarea creditului.....	77
2.3.2 ANALIZA PERSPECTIVELOR FINANCIARE PE BAZĂ DE CASH-FLOW.....	78
2.3.3 EVALUAREA GRADULUI DE RECUPERARE A SUMELOR RESTANTE ÎN CAZ DE NERAMBURSARE	83
2.3.4 TESTAREA REZISTENȚEI LA STRES	86
2.4 MODELE DE MĂSURARE A RISCULUI DE CREDIT LA NIVEL DE PORTOFOLIU	87
2.4.1 MODELUL CREDITMETRICS.....	89
2.4.1.1 Ipoteze și date de intrare.....	89
2.4.1.2 Modelarea distribuției valorii unei singure obligațiuni.....	93
2.4.1.3 Estimarea distribuției valorii unui portofoliu de două obligațiuni.....	95
2.4.1.4 Calculul coeficienților de corelație ai migrărilor	97

2.4.1.5 Estimarea analitică a distribuției valorii unui portofoliu de mai multe obligațiuni	106
2.4.1.6 Simularea	107
2.4.2 MODELUL PORTFOLIOMANAGER	107
2.4.2.1 Modelul dezvoltat de Merton	107
2.4.2.2 Modelul KMV	110
2.4.3 MODELUL CREDITRISK+	116
2.4.4 MODELUL CREDITPORTFOLIOVIEW	120
2.4.5 MODELE BAZATE PE EVALUAREA RISC-NEUTRALĂ	124
2.5 TEHNICI DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT	127
2.5.1 INSTRUMENTE TRADIȚIONALE DE DIMINUARE A RISCULUI DE CREDIT	127
2.5.2 INSTRUMENTE DERIVATIVE PE RISCUL DE CREDIT	129
2.5.2.1 Credit default swap	132
2.5.2.2 Opțiuni binare pe risc de credit	135
2.5.2.3 Basket default swap	136
2.5.2.4 Total return swap	137
2.5.2.5 Credit spread options	137
2.5.2.6 Credit forward.....	139
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	139
3. MANAGEMENTUL RISCULUI DE PIAȚĂ	150
3.1 RISCUL DE PIAȚĂ	150
3.2 MANAGEMENTUL RISCULUI DE PIAȚĂ	151
3.2.1 IDENTIFICAREA RISCURILOR	151
3.2.2 EVALUAREA RISCURILOR	152
3.2.3 MONITORIZAREA RISCURILOR	153
3.2.4 CONTROLUL/REDUCEREA RISCURILOR	153
3.3 AMENDAMENTUL ACORDULUI BASEL I PENTRU ÎNCORPORARE A RISCULUI DE PIAȚĂ.....	154
3.3.1 CARACTERISTICI	154
3.3.2 METODOLOGIA STANDARD	155
3.3.2.1 Managementul riscului de rată de dobândă	155
3.3.2.2 Managementul riscului de evoluție a prețului acțiunilor.....	158
3.3.2.3 Managementul riscului de evoluție a cursului de schimb	159
3.3.2.4 Managementul riscului de evoluție a prețului mărfurilor	160
3.3.2.5 Managementul riscului legat de tranzacționarea de opțiuni	162
3.3.2.6 Managementul riscului legat de tranzacționarea de opțiuni - exemplu	164
3.3.3 METODOLOGIA ALTERNATIVĂ.....	167
3.3.3.1 Criterii generale.....	167
3.3.3.2 Standarde calitative.....	167

STRATEGII ȘI INSTRUMENTE DE ADMINISTRARE A RISCURILOR BANCARE

3.3.3.3 Specificarea factorilor de risc de piață	169
3.3.3.4 Standarde cantitative	170
3.3.3.5 Stress testing	171
3.4 MANAGEMENTUL RISCULUI DE RATĂ A DOBÂNZII	172
3.4.1 ELEMENTE CONCEPTUALE	172
3.4.2 COMPONENTE	173
3.4.3 MODELUL DISCREPANȚEI ACTIV-PASIV PE BENZI DE REEVALUARE (G.A.P.)	177
3.4.4 MODELUL DISCREPANȚEI DURATEI (D.G.A.P.)	182
3.4.5 MANAGEMENTUL RISCULUI DE RATĂ DE DOBÂNDĂ – STUDIU DE CAZ	192
3.4.5.1 Supravegherea și managementul riscului de rata de dobândă – entități implicate	192
3.4.5.2 Date și metodologie	194
3.4.5.3 Rezultatele obținute	195
3.5 MANAGEMENTUL RISCULUI VALUTAR – EXEMPLE PRACTICE	213
3.5.1 INSTRUMENTE DE MĂSURARE A RISCULUI DE CURS DE SCHIMB	213
3.5.2 METODE DE GESTIONARE A RISCULUI DE CURS DE SCHIMB	217
3.5.3 STUDII DE CAZ PRIVIND RISCUL DE CURS DE SCHIMB	219
3.6 MĂSURAREA RISCULUI DE PIAȚĂ PRIN MODELE VAR	222
3.6.1 MĂSURA VAR	222
3.6.2 VAR ANALITIC	224
3.6.3 VAR CALCULAT PE BAZA SIMULĂRII MONTE CARLO	225
3.6.4 VAR ISTORIC	227
3.6.5 MAPAREA POZIȚIILOR LA FACTORII DE RISC	229
3.6.5.1 Maparea pozițiilor spot	229
3.6.5.2 Maparea pozițiilor în acțiuni	230
3.6.5.3 Maparea pozițiilor în obligațiuni zero-cupon	232
3.6.5.4 Maparea pozițiilor în contracte forward/futures	233
3.6.5.5 Maparea pozițiilor în contracte de opțiuni	233
3.6.6 UTILIZAREA MODELELOR DE VOLATILITATE PENTRU CALCULUL VAR	235
3.6.6.1 Calculul VaR utilizând EWMA	235
3.6.6.2 Calculul VaR utilizând modele ARCH	237
3.6.7 CALCULUL VAR PENTRU UN PORTOFOLIU DE MONEDE – APLICAȚIE PRACTICĂ	243
3.6.7.1 Metodologie	243
3.6.7.2 Rezultate și concluzii	248
3.6.8 CALCULUL VAR PENTRU UN PORTOFOLIU DE INSTRUMENTE CU VENIT FIX – APLICAȚII	251
3.6.8.1 Maparea pozițiilor în obligațiuni zero-cupon	251
3.6.8.2 Calculul VaR pentru o obligațiune zero-cupon	253
3.6.9 CALCULUL VAR PENTRU UN PORTOFOLIU DE ACȚIUNI – APLICAȚIE PRACTICĂ	254
3.6.9.1 Metodologie	254

3.6.9.2 Rezultate și concluzii.....	262
3.6.10 BACKTESTING-UL MODELELOR VAR	264
3.6.11 AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE UTILIZĂRII MODELELOR VAR	266
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	267
4. MANAGEMENTUL RISCULUI OPERAȚIONAL	276
4.1 ABORDĂRI CONCEPTUALE PRIVIND RISCUL OPERAȚIONAL	276
4.2 PARTICULARITĂȚI ORGANIZAȚIONALE	277
4.2.1 PRINCIPIILE SISTEMULUI DE ADMINISTRARE A RISCULUI OPERAȚIONAL	277
4.2.2 RESPONSABILITĂȚI ÎN CADRUL PROCESULUI DE MANAGEMENT AL RISCULUI OPERAȚIONAL.....	279
4.3 ETAPELE ADMINISTRĂRII RISCULUI OPERAȚIONAL	281
4.3.1 IDENTIFICAREA SURSELOR DE RISC OPERAȚIONAL	281
4.3.2 EVALUAREA RISCULUI OPERAȚIONAL	288
4.3.3 MONITORIZAREA RISCULUI OPERAȚIONAL	293
4.3.4 GESTIUNEA/CONTROLUL RISCULUI OPERAȚIONAL	294
4.4 CONTINUITATEA OPERAȚIONALĂ.....	298
4.5 ADECVAREA CAPITALULUI PENTRU RISCUL OPERAȚIONAL	300
4.5.1 ABORDAREA INDICATORULUI DE BAZĂ	301
4.5.2 ABORDAREA STANDARD	304
4.5.3 ABORDAREA METODELOR AVANSATE	307
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	311
5. ADECVAREA CAPITALULUI BANCAR.....	320
5.1 SOLVABILITATEA BANCARĂ. ELEMENTE CONCEPTUALE	320
5.2 INDICATORI DE SOLVABILITATE	323
5.3 MANAGEMENTUL CAPITALULUI BANCAR.....	336
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	341
6. MANAGEMENTUL PERFORMANȚELOR BANCARE	344
6.1 ACTIVUL ȘI PASIVUL BĂNCILOR COMERCIALE	344
6.2 DETERMINAREA SOLDURILOR INTERMEDIARE DE GESTIUNE BANCARĂ	344
6.3 INDICATORII DE PERFORMANȚĂ BANCARĂ	346
6.4 PERFORMANȚELE AJUSTATE LA RISC.....	353
ÎNTREBĂRI DE VERIFICARE	356
BIBLIOGRAFIE	360